

DIRECTED BY EDITORIAL

BOARD

Published weekly by "Our Voices"
Publishing Co., 1255 Queen St. W.,
Toronto, L.E. 6-2135. — Printed by
L i t e r a Printing Co., Toronto.
Subscription: Canada \$ 4.00, all
other Countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

No. 45 (441) Vol. XI.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT,
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH.

November 27, 1965.

RUDÁ ČINA ZNOVU ODMÍTNUTA

Valné shromáždění Spojených národů znovu odmítlo členství Rudé Číny ve Spojených národech. Pro přijetí hlasovalo 47 členů, proti 47 členů a 20 členů nehlasovalo. Přijetí nových členů vyžaduje dvoutřetinové většiny.

RHODESIE - BILÍ PROTI BÍLÝM

Bílá vláda převážně černé Rhodesie vyhlásila samostatnost této britské kolonie proti vůli britské vlády. Britská vláda vše předložila ve Spojeným národům spolu s návrhem hospodářských sankcí. Zástupce královny Sir Humphrey Gibbs žije v komickém obležení ve své saliburské rezidenci.

DE GAULLE ZNOVU KANDIDUJE

President de Gaulle konečně potvrdil, že bude kandidovat ve francouzských prezidentských volbách 5. prosince. Při ohlášení své kandidatury de Gaulle řekl, že Francie má volbu mezi jeho znovuzvolením a politickým chaosem.

KULTURNÍ VÝMENA

Spojené státy zaslaly Sovětskému svazu notu v níž protestují, že Sovětský svaz nedodržuje dohodu o kulturní výměně mezi oběma zeměmi. Jak známo, Sovětský svaz odložil zájezd americké skupiny s produkci Hello Dolly.

OSADA SV. VÁCLAVA V TORONTĚ

Osada sv. Václava v Torontě. Pořádá v sobotu 27. listopadu Katolickou zábavu. Večere se podává od půl sedmé večer.

V neděli 28. listopadu bude na farní hale podáván oběd. Slepíci řízek, polévka, zákusek, káva. Cena 1, dol. 1.50.

Prosíme každého, kdo má o tento oběd zájem, aby si jej předem zamluvil.

Každou neděli o půl jedenácté začíná nedělní škola, vyučování náboženstva.

RASOVA DISKRIMINACE

Karel Bor.

V četných oblastech amerického Jihu začíná školní docházka dříve než v ostatních oblastech Spojených států. A první zprávy o tak zvané rasové integraci černookých dětí v novém školním roce jsou potěšitelné. Hned v první den vyučování se dostavilo do obecných a středních škol na americkém Jihu dvakrát až třikrát více žáků než loni - a což je stejně důležité - nikde nedošlo prozatím k nejmenšímu incidentu.

Rasový problém Spojených států má mnoho aspektů. Ale představitelé černochů a jejich bílí přívrženci zápasili především o zrovnoprávnění na dvou úsecích veřejného života: o ústavní zrovnoprávnění na americkém Jihu - nebo-li o hlasovací právo, a o ukončení diskriminace ve školství - což konkrétně znamená to, aby děti černochů směly navštěvovat školy a univerzity, které byly dosud vyhrazeny jen dětem a studentům bílých rodičů.

Představitelé černochů, spolu s pokrokovými složkami americké společnosti právem tvrdí, že boj proti rasové diskriminaci musí začít v útlém věku, neboť bílé dítě, které sedělo po léta v jedné lavici s černookým spolužákem, vytvoří sotva vášnivě rasové předsudky. A kromě toho znamená toto zrovnoprávnění ve vyučování i to, že černookým žákům a Pokračování na str. 4.

hužel pro nedostatek finančních prostředků, nemůžeme každému pomoci, jak bychom si přáli. V tom se krajanská Amerika a Kanada neumějí obětovat, ale protestují, když některá země - často s nevědomostí, někdy úmyslně - uprchlíky vězni anebo je chce vracet. Ztrácí však zájem o jejich další osud, jakmile se nám podaří je zachránit".

ŽIVOT V NAPĚTÍ A V ČEKÁNÍ.

Podle dánského tisku zůstalo v Dánsku v letních měsících t.r. asi 100 občanů ze země za Železnou oponou. Čechoslováci se tam dostali Čedokem. Někteří Poláci měli cestu daleko dobrodružnější. Jeden polský mladík vyskočil z rybářského kutru asi 2 kilometry od dánských břehů. Doplával na břeh značně vysílen, ujali se jej místní obyvatelé a po zotavení pokračoval v cestě do Kodaně, eskortován dánskou policií.

Čechoslováci procházejí doma před nastoupením cesty do severovýchodních zemí pravým peklem. Jsou nuceni čekat na úsudek československých bezpečnostních orgánů, které se především snaží odhalit nitro člověka s méně či větší dokonalostí, ve snaze snížit počet těch u kterých je jen stín podezření, že by mohli zůstat na Západě. Proto lidé užívají různých cest k tomu, aby byli do zájezdu zařazeni. Proto se v Dánsku setkáváme i s bývalými členy KSČ.

Nervosita, napětí a čekání, to je to, co čeká každého, kdo tam požádá o politický azyl. Nikde není záruka, že Dánové azyl udělí, proto lidé po tři - až čtyřtydenním vězení v samovazbě jsou značně deprimováni. Do posledního dne nikdo neví, zda bude ušetřen zpátečního transportu do komunistického "ráje".

Zklamání je čeká také při žádostech o vstěhovalecká visa do zámoří. U Ameriky a Kanady se čeká na visum často i přes jeden rok. Většina našich lidí v Dánsku nemá příbuzné na Západě, protože by se ani do zájezdu nedostali. Ždá se, že vystěbování za moře by bylo rychlejší, kdyby někdo na druhé straně Atlantiku poskytl záruku žadateli o vyemigrování. Nezbyvá než čekat.

Dánsko je hezká země, ale dánská je velmi těžká. S českou rutinou se člověk nedomluví. Téměř všichni uprchlíci žijí v pensiónu Ost, který jim nemůže dát pocit domova. Strava v pensiónu je hodně odlišná od naší. Sehnat v Kodani podnájem je věc nemožná. Někteří si stěžují také na počasí, jiným vadí nepříjemný vítr. Dánové jsou lidé mírní a vlnití. V práci našim uprchlíkům ochotně pomáhají. Přesto však důvěrnější, bližší seznámení s nimi není možné, jsou velmi uzavření.

Čechoslováci, kteří dnes v Kodani pracují a společně v pensiónu Ost bydlí, se každý večer po práci scházejí a sdělují si různé dojmy. Společně se radí o běžných problémech. Píší, že se zájmem pročítají "Naše Hlasy" a dodávají: "Třebaže vzpomínáme na domov, jsou naše myšlenky upřeny k budoucnosti. Zajímá nás život krajanů v Kanadě a prostředí, v kterém se pohybují. Chtěli bychom poděkovat bývalému ministru Václavu Majerovi za protestní článek "Nesmíme mlčet", který nám v exilu dal pocit, že o člověka zde přece někdo stojí."

SLOVENSKÝ BAZÁR

usporiada Cirkev Sv. Pavla, 54 Clinton St., Bazár. Otvorenie bazáru je o 10. hod. ráno a návštěvníci sú vítaní až do 8. hod. večer. Nezabudnite prísť medzi nás. Môžete si tu kúpiť štrudle a rôzne domáce pečivo. K dostaniu budú výborné jaterničky, domáce klobásky a rôzne domáce urobené mlieč. Cez celý deň bude serbovať guláš, káva a čaj.

O hojnú účasť prosí

Ženský krúžok.

WALTER GORDON RESIGNOVAL

Walter Gordon, kanadský ministr financí a jeden z nejbližších poradců ministerského předsedy Pearsona, resignoval. Jako důvod uvedl, že jeho naléhání na vypsání voleb se ukázalo špatnou radou.

ČESKOSLOVENSKO NA KŘÍŽOVATCE

RIDER:

Před časem jsme pod hořejším titulkem uveřejnili několik článků z delší studie známého žurnalisty Viktora Meiera, uveřejněné v "Neue Zürcher Zeitung". Dnes přinášíme závěrečnou část této studie, kterou, jakož i předešlé články, přeložil F.S. Meisel.

ČESKOSLOVENSKO NA KŘÍŽOVATCE.

V pražské literární kavárně "Café Viola" cituji skoro každý večer básníci své verše a ódy. Za mě návštěvy to byly verše Vladimíra Holáňa, ódy procištěné, trochu pesimistické o svobodě a humanitě, psané člověkem, který trpěl již za války za německé okupace a pak byl pronásledován za stalinismus. Atmosféra v kavárně byla poněkud jiná, než atmosféra varšavských literárních sklepů v roce 1956. Chyběla vášně, ba možno říci: spontánnost. Lidé kupovali vstupenky na očíslovaná sedadla, sedělo se u bílé prostřených stůlů, návštěvníci byli dobře oblečení, skoro buržoásního vzhledu, každého věku. V přestávce se podávala znamenitá večere. Bylo to v pravém slova smyslu představení. Žádná demonstrace. Dokonce "avantgardismus" proudil do místnosti teprve po ukončení recitací ve formě "Hlaviček hříbků" všeho druhu. Byli jsme informováni, že přednesené Holáňovy verše před krátkou dobou vyšly knižně, i když pouze jen v omezeném nákladu.

Atmosféra ve "Viole" naznačuje snad stav kulturní emancipace v ČSSR. Ten velký průlom se uskutečnil už dávno, kulturní protest již neexistuje, jen kulturní život. To, co ještě před několika málo lety figurovalo na hrách dogmatické bašty jako mocné intelektuální hnutí, se postupem času rozdělilo do mnoha kanálků, ve kterých se zbytky "dogmatů" rozpouští - či jak se zde říkáji "vymítí" v každém jednotlivém sektoru. V novinách, časopisech, v nakladatelstvích, v každém jednotlivém divadle nebo filmovém ateliéru, na vysokých školách, ve všech četných institucích pro studium sociologie, dějin nebo hospodářství, ve svazech spisovatelů, malířů a sochářů, ba dokonce v zodpovědných orgánech strany a státu, zkrátka všude tam, kde se naskytá možnost, vede dnes pokroková československá inteligence, každý její člen na svém místě a ve svém sektoru, drobnou válku proti odporu, který ještě existuje nebo který se pokouší znovu najít uplatnění.

PRAHA - KULTURNÍ CENTRUM VÝCHODNÍHO BLOKU.

Za dnešní situace je těžko odhadnout další vývoj. O spekulace se nepokoušejí ani mnozí příslušníci mladé československé generace, ani turisté ze Západu. Nedají se totiž opakovat velké boje z roku 1963, kdy v Bratislavě "život" roznětl tvrdě a nemilovně vyčázející časopis "Kulturný srdně rány zpátečnickému vedení partaje anebo když se podařilo profesorovi Goldstuckerovi po tvrdém boji prosadit Kafku, jehož díla až do té doby patřila do "zakázané literatury dřívější epochy". Hlavní redaktor "Kulturního života" Spitzer referoval nedávno o dopisech redakci, ve kterých si čtenáři stěžují, že časopis ztratil na průbojnosti. Domnívám se, že ve skutečnosti časopis neztratil na své síle, ale že v podstatných bodech ztvrděl a že vývoj se přizpůsobil linii, kterou list prosazoval.

To, co dnes českoslovenští vědci, spisovatelé a umělci vytvářejí za skoro "normálních podmínek" není méně důležité či méně zajímavé než ono, co před dvěma lety uveřejňovali ve znamení "velkého odporu". Praha se těší dnes svěžímu a všestrannému kulturnímu životu - od hudby přes film a divadlo až po pantomínu. Avantgardismus se uplatňuje i za dnešních méně bouřlivých poměrů. Hlavní město Čech je v současné době skutečnou kulturní metropolí Evropy. V zemích t. zv. východního bloku převzala pak Praha částečně úlohu Varšavy a hraje ji snad méně rozčleně, ale za to více harmonicky, neboť kulturní život Prahy je zakončen v evropské atmosféře a neopouje celkovým životním poměrem.

V dnešním Československu je intelektuální aktivita úzce spojená - zase na rozdíl od Polska po roce 1956 - s tvořením společenských a politických poměrů. Výzkumy, které se konaly v četných ústavech sociologie, hospodářství a dějin, měly velký vliv na rozhodnutí orgánů partaje a státu. Vědci jsou často zvaní na porady, i když s jejich názory t. zv. politické osobnosti nesouhlasí. Typickým příkladem je dřívější docent Selucký, který v poslední době byl několikrát jakýmsi intelektuálním nárazníkem a byl kritizován, že na př. veřejně označil dnešní život na kolchozech za "kult plánování vedoucí k novému ztroštění". Byl za to napadán. Zbaven funkce docenta a dali ho k filmu. Nebyl však uvězněn. Jisté osobnosti u vlády se prý s mnohými jeho názory stotožňují. Vedení komunistické strany uznává dnes vedoucí posoci inteligence a její schopnost vidět ku předu. Občasné tvrdě a dogmatické formulované kritiky pp. Novotného, Hendrycha a dalších, splňují jakýsi obrádný úkol, ale nemají vliv na administrativní opatření. Ve většině případů pomáhají postiženým k větší popularitě. Stává se častěji, že kritizující intelektuál není zbaven svého místa a to pak dodá kuráž dalším.

DĚDICTVÍ PO MASARYKOVÍ

Sejde - li se dnes návštěvník ze Západu s československým intelektuálem, nemusí si dělat starosti, že dotyčný má jen mlhavé představy o situaci na Západě. Československý intelektuál nepotřebuje být poučován, na jakých základech spočívá moderní společnost nebo moderní stát. Během veřejné diskuse mezi Ladislavem Mňáčkem a Rolf Hochhutem vyjadřovali čeští a slovenští intelektuálové názory, které prozrazovaly jasné následky špatně řízeného vývoje. Vznikl totiž skoro dojem, že v Československu je t. zv. revisionismus již překonaný. Můžeme si to vysvětlit specifickými poměry v této zemi, když kterýkoliv myslící člověk znalý marxistické teorie - jakmile začal škubat na fasádu dosavadního marxistického systému - nenarazí neomylně na nějakého "Pra - Marxce" nebo "Pra - Lenina", nýbrž na osobnost, která si vyžaduje respekt: Tomáše Masaryka. Jeho spisy nejsou sice dosud přístupné ve veřejných knihovnách, avšak před nedávnem vyšly publikace v ČSSR, v kterých byla osobnost "Prezidenta Osvoboditele" líčena v poměrně objektivním světle. Masarykova přítavnost mezi mladou generací sílí hlavně proto, že jeho vliv nebyl jen v čisté filosofii, ale hlavně v jejím správném praktickém použití.

POČÁTKY NOVÉ ORIENTACE?

Dnešní Československo se nachází v pravém slova smyslu na křižovatce. Téměř ve všech odvětvích národního života je zapotřebí přehodit koleje. Platí to o zahraniční politice, o hospodářství, v otázce samostatnosti Slovenska atd. Diskutuje se o všech otázkách a vývoj pokračuje. Ke konkrétním závěrům se zatím došlo jen v jednom nebo ve dvou sektorech - hlavně ovšem pokud se týče hospodářského systému. Právě tam se ukazuje, jak je obtížné se vymotat z těžkostí vyvolaných falešnou orientací v minulosti. Následkem dřívějších nesprávných rozhodnutí chybí dnes komunistům potřebné prostředky a předpoklady k překonání závad. Navíc je zapotřebí dobré úvahy, než se stanoví nová orientace, jež ovšem ovlivní dějiny národa na dlouhou dobu. V jiných oborech se o reformách živě diskutuje.

Celkově se nedá očekávat, že v Československu dojde k rychlým a sensačním rozhodnutím, neboť unáhlenost je Čechům a Slovákům cizí; totéž o dnešním vedení. Určitá pozornost se musí také věnovat ustáleným poměrům, které byly zvláště u Čechů ovlivněny dějinami. Sotva se dá očekávat, že Československo najde východisko z dnešního dilema lehce a samo.

AFCR A NAŠI V DÁNSKU.

Americký fond pro československé uprchlíky se sídlem v New Yorku, má dnes tři evropské kanceláře: v Mnichově, v Zindorfu a ve Vídni. S přilivem značného počtu nových uprchlíků všechny tři mají plné ruce práce a často pracují "přes čas". První kancelář vede p. F. Jičínský, druhou dr. J. Kusý a třetí dr. V. Trčka. Fond ovšem v minulosti pomáhal při vyřizování formalit nutných k vystěhování do zámoří také osobám mimo území Západního Německa a Rakouska a to hlavně těm, kteří se ocitli v Itálii.

Od poloviny léta t. r. Americký fond bez jakýchkoliv fanfár rozšířil svou působnost také na Dánsko a to prostřednictvím své kanceláře v Mnichově. Dověděl jsem se to z nedávného dopisu dr. Jana Papánka, v kterém uvádí tyto další podrobnosti:

"Kancelář Amerického fondu pro československé uprchlíky, Postfach 8, München 27, West Germany, pomáhá při dokumentaci všem čs. uprchlíkům v Dánsku, kteří se přihlásili a požádali o pomoc. Právě obstaráváme dokumentaci a záruky pro 5 jednotlivců."

Dr. Jan Papánek pak pokračuje: "Jsem velmi rád, že krajanští Kanada projevuje v poslední době zvýšený zájem o čs. uprchlíky. Mnozí z nich, bohužel, i když jsou proti komunistům, ztratili kontakt se životem ve svobodném světě a trvá delší čas než to překonají."

My se snažíme pomáhat každému a překonáváme i těžkosti, které způsobují některé západoevropské státy (Anglie, Dánsko, Německo, Rakousko). Spolupracujeme s United Nations High Commissioner for Refugees a s příslušnými vládami bez publicit, protože tím docílujeme lepších výsledků. Od začátku běžného roku se nám podařilo usídlit trvale v různých zemích svobodného světa více než 100 čs. uprchlíků a přemístění dalších dvou set je právě v proudě. Bo-

AMERICKÁ MLÁDEŽ SI VYMÝSLÍ PROBLÉMY

A. Salamoun.

Různé skupiny studentů, které nabádají mladé muže aby se vyhýbali vojenské službě, nacházejí morální podporu v organizaci zvané Friends Service Committee - AFSC, která sdružuje tak zvané "conscientious objectors" a dává všem možným "bitníkům a draftníkům" oddůvodnění odmítání vojenské povinnosti, protože se to přiči jejich svědomí. Někteří úředníci AFSC považují za nesprávné rekrutování lidí, kteří se snaží vyhýbat vojenské službě, ale vedoucí chicagské skupiny Paul Lauter prohlásil, že chování SDS prokazuje zdravé názory a zájem o idealismus mezi mladými lidmi. Avšak Bayard Rustin, organizátor pochodu na Washington 1963 za občanská práva černochů, a sponzor zamýšleného mírového pochodu 27. listopadu prohlásil, že je proti osobám, které se vyhýbají vojenské službě, neboť letáky které byly roznášeny s poučením jak se vyhnout vojenské službě uškodili pověsti tak zvaných "conscientious objectors". Americký národ již nadále nerozeznává, komu svědomí nedovoluje sloužit ve zbraní, kteří se vojenské službě vyhýbají pro jiné důvody. Každý z nich bude nakonec pokládán za ulejšáka. Rustin, jež je Quaker prohlásil, že odmítá vojenskou službu na základě náboženského citění, ale dodal, že by politické, morální a sociální podklady měly být přijatelné vládě.

John H. Hammack, ředitel Illinois Selective Service řekl, že jedině solidní základ náboženského citění a víry budou brány v úvahu při sprostění od vojenské povinnosti. Jinak nabádání nebo poskytování rad jak se vyhnout vojenské službě se testá pokutou 10.000 dolarů, a pětiletým vězením.

SDS—Students for a Democratic Society rozeslala poštou volební listky jejich 2.500 členům v 88 koleích, aby se vyjádřili k organizování kampaně vyhýbání se vojenské službě též v High-schools, rozdávání letáků před budovami odvodních komisí, a studii programu občanské neposlušnosti a jiných metod, jak znemožnit vojenské operace Spojených Států.

Chťejí organizovat schůze všech mladých lidí, kteří jsou povinni vojenskou službou, a poučovat je jak se jí vyhnout. Přemlouvají profesory, aby dávali špatné známky z prospěchu, na základě čehož student nebude odveden.

Ředitel FBI J. Edgar Hoover prohlásil, že komunistická strana v Americe se snaží se zvýšenou pilí využít těchto demonstrací, a poručila všem členům, aby se zúčastnili všech protestů a demonstrací které podrývají posice vlády Spojených států.

V den Dikuvzdání bude zasedat ve Washington D.C. Koordinační výbor pro ukončení války ve Vietnamu, a ukončení zasedání bude ve znamení pochodu na Washington v sobotu 27. listopadu. Po celých Spojených státech ve všech univerzitách a kolejích se konaly volby jež měly rozhodnout o účasti studentstva v protestním průvodu. Z 2.200 kolejí a univerzit se očekává, že 1.800 se jich vysloví záporně. Voleb na chicagské univerzitě se zúčastnila pouze polovina z 7.792 studentů, a to 2.846 proti a pouze 981 pro pořádání protestu. Layola university sebrala 500 dolarů pro vojáky ve Vietnamu a petici podepsanou 2.000 studenty, a dalších 1.500 podpisů slibuje pro podporu akce prezidenta L. B. Johnsona ve Vietnamu. Organizační skupina 75 studentů v Michigan State university se zavázala sebrati 15 tisíc, podpisů pro podporu akce ve Vietnamu, a West Virginia university podporá akci 1.800 studentů.

Studenti všech kolejí a univerzit odkud vychází iniciativa tak zvaných "protestníků a bitníků" organizují protiakti k podpoře amerických vojenských jednotek ve Vietnamu. Zároveň organizace Veterans od Foreign Wars zahájily kampaň pro podporu amerických jednotek. V Huntsville-A-

ditel výzkumného ústavu pro Dálný východ při harvardské univerzitě.

Tito lidé, mluvící o obraně "akademické svobody" a "svobody projevu" chtěli dokázat, že toto právě nyní je mnohem důležitější nežli zájem země a společně s kariéristy, poblouznělými studenty a se skrachovanými profesionálními demonstranty se stávají obětí intrik a plánů mezinárodního komunismu, který opatrně plánuje a čeká v pozadí, aby řídil akce těchto nevědomých loutek.

Dle zpráv FBI, se události pro komunistickou stranu v USA vyvíjí optimisticky, a strana si troufá k větší činnosti na veřejnosti. Dle zprávy Tassu z Moskvy, prezident L.B. Johnson prý má vážné starosti s demonstracemi, proti válce ve Vietnamu, a vláda prý se snaží zamezit a odradit demonstranty od zamýšleného pochodu na Washington D. C. tím, že se snaží nařknout účastníky ze sympatií ke komunismu. Američtí senátoři prý jsou rozrušení a pobouření odporem mladých Američanů jít do války. Radio Hanoi hlásilo o velkém hnutí odporu amerického lidu proti Johnsonově administrativě a agresii ve Vietnamu. Čs. rudý tisk referoval o vyhlášení "týdne nenávisti" Vietcongu ve Vietnamu proti Američanům.

JEŠTĚ

Jindřich Středa.

KE SLOVENSKÉ OTÁZCE

Přihodilo se letos, že na jednom mezinárodním kulturním sjezdu se střetl význačný, ze spoluviny na vraždách obviňovaný činnovník někdejšího Slovenského státu, se zástupci Československé, t.zv. Socialistické, Republiky. Podobné události se opakují a vzniká tím u mezinárodního obecnstva dojem, že Slováci jsou národ, který svorně touží po nezávislosti a rozchodu s Čechy, proti nimž má spravedlivé důvody ke stížnosti. Bude proto dobře si uvědomit vývoj a podstatu otázky, která se klade ohledně vztahu Čechů a Slováků.

Tu je především jasno, že pozorovatel, pocházející z prostředí katolického a ze směru pravice, nevidí, vidí věc poněkud jinak nežli nějaký příslušník prostředí, kdysi v Republice vládnoucího. Lidé, patřící k tak zvanému "Hradu" a jejich názorovi a političtí spojenci z řad zejména evangelického Slovenska mohou se klonit k heslu "Dělali jsme to dobře" a sledovat, že stížnosti Slováků jsou vůbec nespravedlivé. Naneštěstí prý nutno přistoupit na přání Slováků a přiznat, že není národa československého nýbrž jenom národové český a slovenský. Jinak je či vlastně tehdy bylo všechno v pořádku.

Naproti tomu nelze zapomenout, že čeští katolíci cítili se s katolickými Slováky zajedno, když si tito stěžovali na netaktní, nekulturní a nerozumné řádění některých českých antiklerikálů po I. světové válce. V Čechách byli katolíci na určité výstřelky těchto pod heslem husitství pořádaných podniků zvyklí a otužilí; Slováci, u nichž aspoň pro katolíky neměla husitská tradice žádné přitažlivosti, neviděli příčinu proč by to snášeli. K tomu přistoupila stížnost politická: Slovákům byla autonomie, zemská samospráva přislíbena, a neprovedena. Ze Masaryka tu samosprávu přislíbil jako buřič proti Rakousku, tedy soukromník, a jednotnou republiku zřídil jako prezident, nezdálo se Slovákům dostatečným důvodem. Vždyť Slováci dali odboji krev a peníze jen proto, že tomu profesorovi Masarykovi věřili. Konečně tu byla snad největší chyba: na rozdíl od Angličanů, kteří do osad posílali nejlepší lidi, stalo se Slovensko pro české byrokraty a čestníky malou Sibiří, kam za trest byli posíláni nepoctivci a lenoši. Jak tam českému jménu dělali čest, si pomysleme. Znajíce vše to, my pravíkoví katolíci jsme byli hotoví v Praze radostně vítat toho nesmírně oblíbeného zástupce velké většiny Slováků, o-

tecka Hlinku, chápat jeho stížnosti, a podporovat jeho snahy. Proč nesouhlasíme s lidmi, kteří se k Hlinkovu jménu hlásí, a co máme proti jejich názorům?

Co se tedy především luďácko-slovenských stížností proti Čechům týče, připomínají nám jednu známou anekdotu. Když Napoleon Bonaparte, syn chudého korsického zemana, sám sebe učinil císařem francouzským, a jeho hamižní a panovační bratři pořád nebyli spokojeni s knížecím postavením, které jim udělil, netrpělivý Napoleon jednou zvolal: "Když je posloucháte, myslíte že jsem je připravil o trůn po králi našem otcí!" Když posloucháte určité slovenské stížnosti, máte dojem že v roce 1918 Čechůni obsadili území samostatného slovenského státu, že jejich činnosti zaujali místo slovenského úřednictva, učitelstva a důstojnictva. Při tom ví každý pamětník starších dob, že do roku 1918 Slováci netoliko neměli státu, ale neměli ani těch práv, která měli Němci za Republiky, ani těch, která měli Češi za Rakouska, a následovně neměli ani škol, ani většího počtu vzdělanců.

Jestliže Češi odmítli manifest z 16. října 1918, kterým císař jim nabízel vlastní státnost, ale Slováci ponechával v poddanství uherském; jestliže rozbili rakousko, a odmítli český stát obnovit v rámci spolkového mocnářství; jestliže místo těch hranic, které mocnářství proti Prusku v r. 1866 udrželo, volili hranice, které se v r. 1938 ukázaly neudržitelnými - udělali vše to právě proto, aby stav věci v uherské Horní zemi se změnil, aby se narodilo Slovensko, aby se Slováci stali příslušníky státního národa.

Nutno totiž udělat naprosto zřejmým, že pojem národa československého nebyl vymyšlen na nějakou škodu Slováků, nýbrž právě naopak proto, aby jim bylo dáno co nejvíce práv: všechna státního národa. Mocí tohoto pojmu totiž Slováci měli v Republice práva, kterých neměli Němci, ač jich v republice nebylo o mnoho méně a ač věru vzdělanosti, zámožnosti, i zkušenosti veřejného života a politického vlivu nad Slováky nesrovnatelně vynikli. Československé zákony činily naprosto zřejmým, že není práva, které by čeština měla a slovenština neměla. Ta rovnoprávnost obou plemen šla daleko že jsme se na střední škole slovenštině učili a naučili. Jestli slovenština neměla a nemá toho postavení co čeština, je to vysvětleno dostatečně rozdílem mezi

PO NÁVŠTĚVĚ BŘEZNĚVA ZMĚNA VLÁDY V ČESKOSLOVENSKU

Václav Majer:

V předešlém článku jsem se zabýval tajnou návštěvou L. I. Březněva v Československu ve dnech 15 až 17 října. Uvedl jsem, že československý lid nevěří zprávě komunistické propagandy, která o skutečném účelu tajné návštěvy sovětského potentáta a o jeho tajném jednání s Novotným neřkala, mimo obvyklé fráze, že rozhovory byly "srdečné a přátelské", zhořla nic. Dále pak jsem citoval některé dohady, pověsti i obavy, které se odstupem času ještě zvětšovaly, také tím co o Březněvově návštěvě a obsahu jednání řekl později Antonín Novotný. Protože Březněv je nyní považován za nejmocnějšího muže nové sovětské hierarchie a protože ještě nikdy návštěva sovětského potentáta nepřinesla lidu zemi porobených komunistickým režimem, naprosto nic dobrého, čekalo se až se clona komunistické propagandy poněkud odhrne.

K tomu došlo téměř za měsíc po Březněvově návštěvě, ve čtvrtek 11. listopadu, kdy Antonín Novotný oznámil změny v osobním složení vlády i změny v její organizační struktuře. Nemůže

býti naprosto žádná pochyby o tom, že tyto změny, byly provedeny ve shodě s mezinárodními, politickými i hospodářskými zájmy sovětů a že jsou výsledkem tajného jednání Novotného s Březněvem. Z vlády byli odstraněni ministři Novotnému nepohodlní a nasazeni poslušnými služebníky Novotného, z nichž nejhorší je dr. Jiří Hájek, který se stal ministrem školství na místo Čestmíra Císaře, který prý byl příliš "liberální" v postupu proti opozičním literátům a novinářům. K politickému profilu Jiřího Hájky i organizačním se ještě vrátím.

Myslím, že tyto změny i fakt, že k nim došlo v přímé souvislosti s návštěvou sekretáře komunistické strany Sovětského svazu, dokazují zcela jasně: Za prvé, že posice Antonína Novotného je již na tolik otřesena, že k provedení změn potřeboval přímý zásah Sovětů a také to, že Moskva stále ještě považuje Novotného za svého nejdůležitějšího služebníka v Československu a

za druhé, že zprávy západního tisku, které noví vládcí Kremlu je ochotno povolit komunistickým režimům satelitních zemí uzdu a pustit je na delší oprat, jsou zcela mylné a že naopak Sověty, se zřetelem k svým plánům i se zřetelem k rozporu s rudou Čínou, budou otěže svého vlivu v porobených zemích spíše přitahovat.

"Pro nás bratrské přátelství a spojenectví se Sovětským svazem je základem jistoty a bezpečnosti naší země", prohlásil Antonín Novotný v Prostějově a ve své zprávě Ústřednímu výboru KSČ dne 3. listopadu, řekl, že s Březněvem bylo jednáno o československo - sovětské spolupráci a součinnosti a dodal: "Při posuzování této problematiky se znovu potvrdilo že naše stanoviska jsou totožná a naprosto jednotná".

Čili, jinými slovy, stará these: Bez Sovětského svazu ani krok a se Sovětským svazem "na věčné časy". Až do hrobu, možno k tomu dodat, ale tam se naše národy Antonínem Novotným a jeho kumpány, zavléci nedají!

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8 - 1059

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue Toronto 4

Tel. 537 - 2631

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

dnictvo, možnost generalského postupu pro své důstojnictvo, a konečně všechny ty historické náležitosti vlastního státu.

Právě proto, že po dvaceti letech Republiky se z Fělvídku stalo Slovensko, z pastuchů a dráteníků poslanci, profesori, plukovníci, mohou Slováci žádat, čeho v roce 1918 žádat nemohli. To je jasné. Ale jasné je také, že spravedlivost káže, aby přiznali, kterak jim Češi nic nevzali a leccos dali; že opatrnost káže, aby se rozmyslili, zda ty výhody plynoucí z československé společenosti by nutně přetrvaly její roztržení. Především ovšem je třeba aby přívrženci bývalého Schutzzlatu upozorovali, že nejsou sami na světě, že jsou i Slováci společnému československému státu oddáni. Nezkreslíme-li si dějiny, můžeme rozeznat rozvážit budoucnost.

FILOSOFIE LOGICKÉ ANALYSY (JE BŮH MRTVÝ?)

Joža Procházka:

(Dokončení.)

Tak v moderní době proces opačný tomu, který se udál v 17. století, ovlivnil radikálně filosofii. Tehdy se věda vyprostila z pout metafysiky a nastoupila samostatně vítězný pochod svého obdivuhodného rozvoje. Po této rozluce, z níž věda tolik vytěžila, dochází nyní ve filosofii logické analýsy k určitým zásadám mezi filosofii a vědou. Filosofie dluží v novém svazku mnoho věd, která exaktní cestou zodpověděla mnohé otázky, v nichž filosofie pouze tápala. Filosofie se od vědy mnohemu naučila. Především si osvojila její metodu. Přijala stanovisko, že každé apriorní vědění o existenci je vědění pouze hypotetickým. Důkaz existence musí být založen na přímé empirii anebo z ní odvozen. Logičtí analýsté odmítli jako nevědecký názor filosofů matematické školy, že z toho, co "musí" být, se dá logickým procesem odvodit, co "je". Takovým způsobem "dokázal" Kant existenci Boha. Rekl: "Je příkazem morálního zákona, aby cnost byla odměněna. Na tomto světě však není. To je důkazem toho, že existuje Bůh a posmrtný život, v němž Prozřetelnost uplatňuje morální zákon." Pro logického analytika existence Boha dokázaná tímto způsobem je existenci hypotetickou. Stala by se existencí skutečnou, kdyby Kant byl s to dokázat skutečnou existenci morálního zákona. Lidské apriorní "vědění" o jeho existenci je pouhou vírou, nikoli vědění.

Velkou zásluhou filosofie logické analýsy je, že poukázala na chybu, již se dopouštěla většina filosofů "stavitelů systémů". Oboř filosofie, podle předmětu badání, se rozpadá na dvě hlavní skupiny. Jednou je teorie o podstatě světa. Druhou je etická a politická doktrína o nejlepším způsobu života. Mnoho zmatku bylo vneseno do filosofie tím, že výsledky dosažené v jedné větvi byly aplikovány "staviteli systémů" ve větvi druhé. Filosofové, od Platóna až po Wiliama Jamese, dovolili, aby jejich názor na stavbu vesmíru byl ovlivněn etickými zásadami, které přičítali Stvořiteli. Vědouce, jaký světový názor by učinil člověka ctnostným, vynalezli argumenty k jeho odůvodnění. Počinaje Platonem většina filosofů pokládala za svůj úkol přinést důkazy o nesmrtnosti duše a existenci Boha. Vyvrátili důkazy svých předchůdců a nastolili své vlastní. Bertrand Russell, který je vynikajícím členem školy logické analýsy, napsal o nich ve své "Historii západní filosofie": "Abyste předsvědčili o platnosti svých důkazů, musili zfalšovat logiku, zmystifikovat matematiku a předstírat, že hluboce zakořeněné předsudky jsou Bohem seslaným vnučkutím."

FILOSOFIE SE ZŘÍKA ETHIKY.

Filosofie logické analýsy odmítla nechat se ovlivnit etickými a politickými ohledy ve svém výzkumu o povaze vesmíru a života. Jako věda, hledá jen pravdu. Ale současně si uvědomuje svůj handicap na poli etických hodnot. Věda sama není na příklad s to dokázat, že je špatné mít požitek ze způsobení bolesti krutostí. Otázky, které jsou otázkami citů, se vědě vymykají. Vědecké metody nejsou také adekvátní v otázkách náboženských. Filosofie nemůže ani dokázat ani popřít pravdu náboženských dogmat. Logičtí analýsté, na rozdíl od Bergsona, naslouchají rozumu a otevřeně přiznávají, že rozum není s to dát konklusivní odpovědi na mohé otázky hluboce důležité lidskému pokolení, ale současně také odmítají věřit, že existuje nějaká "vyšší" cesta poznání, již by člověk mohl objevit pravdy skryté vědění a rozumu. Je jednota ve ves-

míru? Je v něm plán a účel, anebo je nahodilou konglomerací atomů? Je "vědomí" permanentní částí vesmíru, dávající naději na neomezené vzrůstání vědění a moudrosti, anebo to je jen přechodná náhoda na malé planetě, na níž se život jednoho dne musí stát nemožným? Je dobro a zlo důležité vesmíru anebo jen člověku? Pokud tyto otázky spadají do oboru povahy vesmíru a života, vědeckost filosofie logické analýsy zaručuje postupné přibližování se pravdě, v němž každý nový stupeň vědění je zlepšením, nikoli celkovým odmítnutím, stupně předešlého. Tak tomu je jistě v otázce povahy "hmoty" a "mysli". Pokud se týkají etických hodnot, její vědecké metody nejsou adekvátní k jejich řešení.

VESMÍR JE NEUTRÁLNÍ K DOBRU A ZLU.

Je názorem autora tohoto esaye, že není dostatečným odůvodněním k vyhnutí se stanovisku ke komplexu etických hodnot poukaz na to, že vědecká metoda je nedostatečná k rozhodnutí o tom, co je dobro a zlo. Bylo by tomu tak, kdyby dobro a zlo zajímalo filosofa jen potud, pokud jsou principy vesmíru. Moderní člověk tuší, že dobro a zlo, jak je vždy chápal, nejsou principy a zájem vesmíru. Ale současně také ví, že zůstávají zájmem sebezáchovy života a nejím zájmem sebezáchovy lidské rasy. Člověk se vzdává konečně antropocentrického názoru, jako se už dříve vzdal geocentrického názoru. Ale zachování života zůstává jeho nejvyšším zájmem, i kdyby život byl nahodilým anebo dokonce nežádoucím zjevem ve vesmíru. Morální život je takový, který respektuje život. Nejlepší způsob života je takový, který činí co největší počet životů úspěchem, šťastných. Není-li jeho světový názor antropocentrický, jeho morálka by měla přesto být životocentrickou, ne-li z příkazu zákona vesmíru, který je k člověku neutrální, tož z rozhodnutí samotného člověka, který, pokud je nám známo, je korunou života. Dnes, kdy občanství se stává poznáním světoobčanstvím v rámci Spojených národů, dospívá člověk konečně k nutnosti všelidského standardu, jehož nedostatek dříve bránil vývoji všelidské morálky, pokud nespochybovala na nadstátním, vyšším, božském příkazu. Ethika takto pojetá není přirozeně universální pravdou kosmickou. Tato morálka je užitekovým nástrojem k dosažení svého účelu, jímž je zachování života. Je více politickou doktrínou než filosofií v jejím tradičním slova smyslu. Je dalším případem odstěpení od filosofie vědění, které se stává doménou vědy, v tomto případě nikoli exaktní, ale sociologické.

ČLOVĚK, SIROTEK VE VESMÍRU.

Člověk, který dospěl k tomuto vztahu k etickým hodnotám, stojí ve vesmíru sám. Ruka Stvořitele ho nevede bezpečně úskalími života. Tento člověk nečeká už marně na nepřicházející vztek, jako trampové v Beckettově hře "Čekání na Godota". Tento člověk se také neospravedlňuje proti mystické obžalobě jako občan K. v Kafkově "Procesu". Tento člověk už ví, že žádný vztek nepřijde. Tento člověk odhodil žalobu věda, že je zčásti jen dobře myšleným bubákem dětských let a zčásti vyděračstvím těch, kteří v ní mají své vstřední zájmy. Tento člověk stojí na vlastních nohách, tak jako na nich stojí humanista Dr. Rieux v Camusově "Moru". Tento člověk je dobrý nikoli proto, že mu to přikázal Bůh, ale proto, že být dobrým je jeho nejlepším vlastním zájmem. Jeho ctnost je starou osvědčenou ctností, ale jejím strážcem není disciplinární strach dítěte, ale uvědomění sebezáchovy dospělého. Věř, tento člověk v Boha? Jsa nejen

INDIE A PAKISTAN

Ferdinand Peroutka

Nová krize v Asii vznikla, když k vůli dávnému sporu o Kašmír Indie a Pakistan začaly na sebe střítet, a Čína začala posílat ultimatum Indii. Uprostřed těchto událostí napadá myšlenka, že Indie patrně definitivně ztratila svůj nárok na svatost. Je to po třetí, co Indie se rozhodla vyřadit územní spor zbraněmi. Kdo je tím překvapen, může být omluven. Neboť, když Anglie likvidovala své imperium a dala Indii samostatnost, mohlo se zdát, že ve zkaženém světě vznikl první moralistický stát, že Gandiho nenásilí bude methodou tohoto státu, jeho státníci budou zároveň světi. Rhetorika prvního ministerského předsedy Nehru byla schopná posilovat toto očekávání. Nehru vystupoval jako učitel míru a přísný kritik těch, kdo jej ohrožují. Byl, mohli bychom říci, neúprosným hlasatelem neutralismu. Několikrát odmítl postavit se na stranu toho, co nepochybně musil pokládat za dobro, proti tomu, co nepochybně musil po-

kládat za zlo, protože by to nebylo neutrální. Když roku 1965 bylo na něj naléháno, aby se vyjádřil k vpádu Ruska do Maďarska, jeho neutralismus se objevil ve své nemilosrdnosti. Nehru vyjádřil jen, po dlouhém naléhání, lehké podivení nad tím, že takové věci se mohou dít. Zdá se, že věřil, jako generální sekretář Spojených národů Thant patrně ještě věřil, v jakousi zvláštní, jen Asii vlastní moudrost, která je schopná urovnat konflikty, jež jiným se zdají nepřekebnatelné, a která naučí bílého muže chovat se mírně a rozumně. Je dosti známo o Gandhimu a Nehruovi, než aby bylo třeba podrobněji dokládat tento nárok Indie na výjimečně ctnostné postavení v hříšném světě. Naše thema je situace, do níž postavila mezinárodní politiku válka mezi Indií a Pakistanem. Řečeno bez zvláštní snahy o respekt, je to válka, která nudí každého, kdo není Ind nebo Pakistanec. Ve Spojených národech po leta byla pokládána za zbytečnou, ale periodicky se vracící útrapu. Ale, jako tak často, pozorovatel sotva se vmyslí v domácnosti vášeň vzdálené země. Mnozí pozorovatelé usuzují, že Indie ani Pakistan nemají dost síly, aby rozhodně vyhrály tuto válku, a že nebudou-li přerušena vyvíje se tato válka v dlouhé, drobné a nerozhodné bojování. Pokud jiného se týká, jistě nemůže válka vyřešit četné a nesmírné vnitřní problémy Indie, spíše je zvětší. Hlavním problémem indických vlád je a dlouho ještě bude přiblížit se moderní době. V tomto ohledu tato válka, jako každá jiná, vrhne zemi zpět, čehož je Indii nejmenší třeba. Ale je to válka z vášně, místní vášně, a vášně má velká ústa, ale žádné uši.

Indie a Pakistan jsou asijské státy, a resumé zatím nám praví, že zvláštní asijská, stejně jako africká moudrost neexistují, že nevinný primitivní přírodní člověk Rousseauův neexistuje, že je to vždy, tu i tam, týž starý, nedokonalý, často nerozumný člověk, který se objevuje. Poněvadž technické prostředky Indie i Pakistanu jsou velmi omezeny, válka mezi nimi může být jen menší válka z vojenského hlediska. Menší válka - s možnými velkými následky, jako vždy, když komunistická Čína je na blízku. Všechny prvky velkého konfliktu jsou obsaženy v této situaci.

Za prvé, v této době, kdy velké úsilí musí směřovat k tomu, aby byla vytvořena a uznána mezinárodní morálka, Indie a Pakistan jakoby ani netuší, že dávají Číně špatný příklad, který by mohl být s potěšením uvítán. Neboť, jestliže Indie a Pakistan mohou válkou, násilím řešit problémy, proč, neníli pravda, by nemohla Čína? Podle jakého spravedlivého pravidla může být žádána od Číny větší zdrženlivost? Je vůbec nesmírné obtížné žádat od Číny, aby se řídila určitými pravidly, a proto je nebezpečno ji ukázat, že ona určitá pravidla ve skutečnosti neexistují v chování států. Kdyby situace se tak vyvíjela, že by bylo nutno vyzývat Čínu, aby na sebe vzala závazky vyšší mezinárodní morálky, než jak činí ostatní kolem ní, bylo by to beznadějně. Podle vši pravděpodobnosti by odpověděla, že ji to ani nenapadne. Tak v myslí pozorovatele od samého začátku vzešel černý bod a znepokojoval: vědomí, že Čína, která k agresivitě ani nepotřebuje žádných příkladů, na něž by se mohla odvolat, přece je dostává. Je podivno, že tato stránka situace Indií a Pakistanu ani nepřipadá na mysl, jak se zdá. Patrně pokládají svět za bezpečnější, než jaký opravdu je.

Každý, kdo chce, může se zepatřit, proč, jestliže Indie řeší pohraniční spor s Pakistanem válkou, Čína stejně by nemohla řešit své pohraniční spory s Indií. Po několik dní, když Čína posílala Indii ultimata, se mohlo zdát, že právě k tomu se chystá. Indie šla do války s Pakistanem s vyhlášením, že její čest je ohrožena. Dokonce řekla, že její čest jakožto

to velmoci je ohrožena. Ale ve válce s Čínou, která by snadno mohla být konečný výsledek začátečního konfliktu, indická všeobecná i velmocenská čest a ještě mnoho jiných věcí by bylo nepochybně více ohroženo. Není ani možno, že by si to Indie neuvědomovala. Jestliže však, uvědomuje si to, přece brala na sebe risko války, o níž nebylo známo, zda se nerozšíří, je třeba usoudit, že tak činila proto, že se spoléhala na více než vlastní síly.

Indický neutralismus byl vždy zvláštní povahy. Nehru jej vynal jako vhodnou a ohebnou politickou metodu pro svou velkou, ale měkkou zemi. Dáme-li všechny jeho činy a proklamace dohromady, vychází z toho tento obraz: Nehru jednal s tím předpokladem, že je možno, aby Indie zůstala neutrální, kdyby nějaký jiný stát byl napaden, ale že jiné státy by nemohly zůstat neutrální, kdyby Indie byla napadena. V jeho výpočtu mu vyšlo, že Indie nemá více síly než na tuto politiku ničeho za něco, poněvadž nejdříve se musí opatrně propížit několika desetiletími, než se zorganizuje. Poněvadž Nehru správně usuzoval, že Indii nehrozí útok od žádného západního státu, ani od Ameriky, která nikdy kolonie neměla, ani od Anglie, která jim právě dala svobodu, považoval někdy za zbytečné chovat se k západu aspoň vlně a zdvořile. Pod jeho vedením indický neutralismus měl hrot, který byl obrácen výlučně proti západu. Jiná věc byla s Čínou. Po staletí Čína byla skutečným i možným a hla vně blízkým útočníkem proti Indii, a Indie nyní měla pocit, že na věci mnoho nemění, jestliže na místo mandarinské Číny nastoupila Čína komunistická. Zde, na této hranici, je tedy vždy co usmířovat a uchlácholovat a vždy třeba být zdvořilý.

Indie vstoupila do války s Pakistanem s určitým spoléháním, ba s jistotou, že, i kdyby mohutný soused na severu využil příležitosti a pohnul se, vždy se najdou, kdo budou Indii bránit. Demokratické státy, praví tento výpočet, nemohou dopustit, aby Indie padla, která, at v jakémkoli je jinak stavu, představuje nejpokrokovější demokracii světa. Bylo by katastrofou pro demokratickou myšlenku, kdyby demokracie zde byla vystřídaná diktaturou. Demokraté by se náhle a definitivně stali menšinou ve světě. Z nutnosti je Indie miláček světa, praví dále tento kalkul. Indie je demokratický stát, ale může si osobit právo neutrality v zápasu demokracie s diktaturou; i kdyby tato privilegovaná filosofie neutralismu selhala, vždy demokraté z vlastního silného zájmu budou hájit Indii.

Z přirozené povahy věci na sovětském Rusku nepochybně Indii záleželo více než na Americe. To vždy dodávalo onen zvláštní, jednostranný rys indickému neutralismu. Dobré vztahy k Rusku jsou dogma indické politiky, kterou Nehru založil na předušce nevyhnutelného konfliktu mezi Ruskem a Čínou o posice v Asii. Dobré vztahy k Americe nejsou tak silné dogma, neboť Indie si není jistá, jak by se projevila síla Ameriky, kdyby konflikt vzplanul uvnitř asijské pevniny, dejme tomu právě kolem Kašmíru. Amerika zajišťá má dosti síly, aby lodstvem a letectvem ovládala pruhy na asijském pobřeží, ale pro Indii je nejasno, jak účinná by byla americká intervence v hlubinách Asie, tisíce mil od pobřeží. Avšak Rusko má hranice a vojsko v hlubinách Asie. Proto sovětské Rusko je bližší ne snad indickému srdci, ale indickému rozumu. Indie ovšem nepočítá se sovětskou nesobečností. Počítá s tím, že také Rusko má dosti silný vlastní zájem, aby za žádných okolností nepřipustilo pád Indie do čínského područí. Je to srozumitelné. Sovětské Rusko má dvě stě milionů obyvatel. V době, kdy čínská politika vzbuzuje v Rusku svrchované podezření, nemohou oni hostejně připustit, aby na jejich hranicích vzniklo mocenské společenství pod čínským vedením, které dohromady by ovládalo daleko přes miliardu

Pokračování na str. 4.

RASOVÁ DISKRIMINACE

Dokončení se str. 1.

studentům se dostane v tak zvaném integrovaném vyučovacím systému lepšího vzdělání, čímž se zase zlepši výdělečné možnosti příštích černošských generací.

Referovali jsme již o tom, že krátce po té, co vstoupil loňský zákon o rozšířených občanských právech v platnost, rozeslalo federální ministerstvo zdravotnictví a veřejné výchovy všem školním okresům obsáhlé dotazníky, aby se do konce srpna roku 1965 zjistilo, jak školní správy hodlají zrovnoprávnění žáků a studentů barevné pleti provést. Současně federální ministerstvo pohrozilo, že každý školní okres, který takové konkrétní plány do konce srpna nepředloží, bude s okamžitou platností zbaven podpory, kterou federální vláda místním školním samosprávným orgánům poskytuje. Výsledek akce překvapil i největší optimisty. Sedmdesát pět procent jižních školních okresů předložilo přesné plány na ukončení diskriminace ve vyučování do stanovené lhůty a dalších patnáct až dvacet procent se hodlá podobit s některými výhradami. Úspěch je o to větší, že ještě loni mnoho bílých na americkém jihu svorně prohlašovalo, že se sice podrobí ustanovením nového občanského zákona o hlasovacím právu černochů, ale že vyučování musí zůstat pro obě rasy oddělené.

Také dvě děti hlavního průkopníka občanského zrovnoprávnění Rra. Luthera Kinga, který byl loni vyznamenán mírovou Nobelovou cenou, se dostavily s mnoha jinými černošskými žáky v Atlantě v Jižním státě Georgii - do obecné školy, která byla dosud přístupná jen bílým dětem. To, že nikde nedošlo k výtržnostem potvrzuje snad správnost tvrzení jednoho jižního politika, že americká úcta před zákonem je silnější než rasové předsudky. Ale po chvíli přemítání politik se skeptickým úsměvem dodal: "Snad také napomohla úcta před zákonem i hrozba federálního ministerstva, že budou všechny subvence s okamžitou platností zastaveny".

INDIE A PAKISTAN

Pokračování se strany 3.

lidí. To je státní sovětská úvaha, vysoko postavená nad všechny úvahy ideologické.

Ten, kdo vzal na vědomí nikoli už tajné, nýbrž veřejně vyhlášené cíle Číny, pozůstávající ze série revolučních válek, které mají vést k obklíčení bílé rasy, mohl předvídat určité události. Mohl očekávat, že Čína se nebude snažit přispět k urovnání indicko-pakistanského sporu, jak každý jiný činí, nýbrž bude plánovat jeho zostření. Ačkoli Čína v tomto případě nemohla žádným způsobem říci, že podporuje lidovou osvobozenou válku, přece se vmísila. Zde prostě podporovala vyhlídku na chaos. Když generální sekretář Spojených národů Thant se vrátil ze své mise v Asii, provázely ho zprávy, nebo pověsti, že měl úspěch a že se vrací s vyhlídkami na urovnání konfliktu mezi Indií a Pakistanem. To právě byl okamžik, kdy má zakročit ten, kdo si přeje trvalého nepokoje ve světě. Čína tak učinila. Začala posílat Indií ultimata k vůli pohraničním poměrům v jakémsi asijském království. Proč Čína později netrvala na svých ultimátech, bude muset být teprve blíže zkoumáno.

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

UVAŽOVALI JSTE O TOM, PROČ

V KAMPELIČCE

našem krajském peněžním ústavu
požívajícím všech výhod zvláštního
zákona provincie Ontario

MŮŽETE

za své bezpečně uložené a pojištěné úspory

OBDŘETI

ÚROK 4 A 1/2% ROČNĚ?

NAVŠTIVTE NÁS

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION

740 SPADINA AVE., TORONTO 4

Telefon: 925-0557

Pondělí a středa 7-9 večer

Sobota dopoledne 10-1

SPORT

ČS. HOKEJISTÉ DO AMERIKY.

LP—"Krajané prý za velkou louží, vidět hrát čs. hokejisty touží", a tak podobně píše čs. sportovní tisk doma o připravovaném zájezdu čs. reprezentačního mužstva na americký kontinent. Je na tom hodně pravdy, zejména v Kanadě a především v Torontě je o start čs. hokejistů vřav. Byli tu již třikrát před tím, naposledy v lednu, kdy prohráli s Kanadou 2-3. Po druhém vítězství 8-0 nad Kanadou u příležitosti posledního mistrovství světa - amatérů - v Tampere ve Finsku zdá se, že ČSR poprvé by mělo v slavné Maple Leaf Gardens vyhrát.

Nejprve hraje ČSR. koncem prosince opět v Coloradu na tračích již turnaj nejsilnějších amatérských mužstev světa. Nasleduje několik zápasů v Kanadě, z nichž torontský je stanovený na neděli 9. ledna. Pro americký zájezd byla již jmenována předběžná nominace, jež bude zhruba i platnou pro mistrovství světa 1966, která se hraje začátkem února v Jugoslavii: dva brankáři. Dzurila, Bratislava, o kterého měl zájem Maple Leaf Toronto, a Nadrchal, Brno, z obránců Čapla, Bratislava, nejmladší člen mužstva 19 letý Horešovský, Sparta, Meixner, Potsch, Brno, Suchý, Šmíd, Jihlava a konečně nejstarší hráč a kapitán mužstva 32 letý Tikal ze Sparty. Útočníci: Černý, Brno, Golonka, Grandner, Bratislava, bratři Holíkové, Jihlava, Jiřík, Brno, Klápáč, Jihlava, Nedomanský, Bratislava, druhý kandidát, jenž je středem zájmu profesionální Národní ligy, Pryl, Pardubice, Ševčík, Brno, Sindelář, Sparta. Podle klubové příslušnosti po pěti hráčích mají vedoucí kluby ligové tabulky: Bratislava, vojáci z Jihlavy a mnohonásobný mistr ZLK. Brno, zatím co Sparta je reprezentována třemi hráči.

SPARTA PODZIMNÍM VÍTĚZEM

První část čs. fotbalové ligy je skončena. Vyhrála Sparta 20 bodů poměr branek 33-16, velkým překvapením je 2. místo Slavie, má také 20 bodů, ale horší score 20-10, na třetím skončil Trenčín 15 bodů. Dukla Praha, která byla minulý týden vyřazena z Evropského poháru pohárových vítězů, figuruje v lize na 6. místě.

FRANCOUZI A ŠPANĚLÉ POSTUPUJÍ.

Dalšími definitivními účastníky mistrovství světa kopané 1966 jsou Francie a Španělsko. O postupu Francie nebylo mnoho pochyb, protože poslední její soupeř ve třetí Evropské skupině - Lucembursko není rovnocenným protivníkem. Francie vyhrála v Marseille 4-1, zatím co semifinále z Chile Jugoslaviie pouze remisovala v Bělehradě s Norskem 1-1. V další skupině, ve které skončilo Španělsko a Svob. Irsko na 1. místě stejným počtem bodů, byl sehrán ještě jeden zápas na neutrální půdě v Paříži. Španělské vítězství 1-0 si vybojovali

Ak chcete koupit nebo prodat
nehnutelnosti v Torontě
obratte se na

MICHAEL J. DAVID

Realtor

1 Sorauren Ave. pri Queen W.

Telefón 533-2288

MEXICO

POUZE \$ 199.-

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

VESKERÁ OPRAVA

chesterfieldů a čalouněného

nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČETÝ ZDARMA

537-5592

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel. 368-5536

A VAŠE PŘEDPLATNÉ
DOSUD NEDOŠLO

postup. 25000 fanoušků ze Španělska přijelo na tento zápas do Paříže!

Skupina osmá je ve znamení velkého souboje mezi Itálií a Skotskem. V Glasgowě před 101.200 diváky porazili Skotové jedinou brankou v poslední minutě hry svého soupeře. Odvetné utkání v Neapoli začátkem prosince bude rozhodující.

ÚSPĚCHY POLÁKŮ.

Po druhé světové válce rozrostl se polský sport do nebyvalé šíře a v řadě odvětví jsou Poláci mezi nejlepšími na světě. Není tomu tak dlouho, co se v Polsku hrál turnaj mužů o Světový pohár v odbíjení, ve kterém Poláci skončili těsně za Ruskem a před ČSR. Ve třech soubojích v gymnastice Evropa - Japonsko v Essenu, Lugano a Curychu vyhráli vždy Japonci. Z Evropanů (bez účasti Rusů) v šestiboji jednotlivců byl vždy za oběma Japonci nejlepším, Polák Kubica. Dalším a snad nejcenějším úspěchem je vítězství na mistrovství světa ve vzpírání minulý týden v Teheranu, kde v celkové klasifikaci Polsko porazilo favorované Rusko. Je to první porážka Rusů během posledních dvaceti let.

Planujete cestu kamkoliv, nebo si přejete pozvat své drahé z Československa? Nebo cestu do Caribbean, Mexico, Hawaii?

Výhodné ceny v zimní sezóně. Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY.

VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY

360 Bathurst St.,

Toronto 2B

Tel. EM 3-4366

SOUTĚŽ PRO DĚTI

ZPRÁVY Z WINNIPEGU

V soutěži, kterou pořádá Dámský Odbor při příležitosti Bazaru vyhrály následující děti.

I. Skupina nejmenších

I. Cena - "Země Česká Domov Můj" - Tony Šimek (6 let)

II. Cena - "Jak Čarodějnice Litají" - Gregory Rohn (4 léta)

II. Skupina

I. Cena - "Ráj Domova" - Ivanka Dererová.

II. Cena - "Těžká Cesta" Linda Halouzková, Puerto Rico.

III. Cena - "V lese" - Linda Rapasová, Irving, Texas.
Zvláštní cena - "To je krásná Zem" - Petr Krška.

III. Skupina

I. Cena - "Pod horami" - Milan Přistupa.

II. Cena - "Kde Je Ta kočka" - Janet Gregorova.

III. Cena - "Hej Pod Kriváňom" - Lily Marcinek.

Zvláštní cena - Herbert Dubský.

Děkujeme všem dětem za účast. Těšíme se zvláště z příspěvků, které jsme obdržely z Puerto Rica a Texasu. Děkujeme srdečně panu učitel Hankovi za dodání příspěvků ze školy Masarykova Domova v Torontě. Došlo nám mnoho krásných obrázků a je nám líto, že jsme nemohly odměnit všechny děti. Těm, které cenu vyhrály blahopřejeme. Rády bychom zmínily, že II. cena v II. Skupině "Těžká Cesta Útěk" byla udělena pro zajímavý a velmi promyšlený námět.

Doufáme, že příštím rokem se opět všechny děti zúčastní.

Za dámský Odbor,

Kveta Trian, vedoucí soutěže.

(Placená Oznámka)

ČTYŘLÉK

Bolven dá vám rychlejší zkrz nazkrz úlevu při bolestech hlavy, nervů nebo při chřipce ku snižení horečky a bolestech v údech. Je to kombinace čtyř moderních léčiv, vynalezená českým profesorem lékařství. Proto působí tak rychle při bolestech jako revma a artritida ať už bolest sedí v hlavě, krku, zádech v kříži nebo v nohách. Po čtyřlěku BOLVEN skoro najednou cítíte se lépe zkrz nazkrz. Ano čtyřlěk BOLVEN pomocí oběhu krevního vniká rychle i do těch částí těla, kde bolest sedí a nehybá se. Čtyřlěk BOLVEN přinese vám více a rychlejší úlevu ve vašich bolestech.

I vy určitě budete bez bolesti když si napíšete ještě teď o tablety čtyřlěku BOLVEN dvojnásobné účinnosti na 5 týdnů užívání za \$2.90 vyplacené rychlou poštou se zárukou. A nebudete platit clo! Přiložte cash, nebo money order. Ne COD.

EUROPEAN DRUGS

Břetislav Jelinek, čl. lékárník;
P.O. Box 927 - Laguna Beach,
California, USA.

F.C. Šterba:

RODOVALHO NEVES:

Luna byla ze čtvrti stvořena. Bůh ví, jak si počínat a co chtít; jestli by byla z celku složená, nemohla by přec luna ženou být.

TÝŽ:

Strach veliký v životě nevěřském z těchto následujících Božích slov:

Vizte lilii polních bílý krov,
A: Pohledte na ptačtvo nebeské.

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD

296. Queen St. W. - Toronto 2B, Ont. EM 2-3226

LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT

NA 21 DNÍ

\$ 485.

Připravujete se na cestu do Evropy a nebo do Československa
Obstaráme Vám visa a vstupenky na všechny významné podniky
v ČSSR a v celé Evropě.